

Samverkan
inom sociala
området

Mellerud och Bengtsfors kommuner

God och Nära vård

En omställning av Hälso- och
sjukvården med primärvården som
nav

Lokal Färdplan i samarbete mellan Kommunal vård-och
omsorg och Regional primärvård 2024-2026

Sociala området Mellerud och Bengtsfors/Regional
primärvård
2024-02-22

Samverkan
inom sociala
området

Sociala området Mellerud Bengtsfors 24-01-10

Inledning

Framtidens vård kräver en förändrad definition av öppen och sluten vård, ökad samverkan kommun och region emellan samt omdisponering av resurser på både, regional och kommunal nivå.

Länets kommuner och Västra Götalandsregionen har enats om en länsgemensam strategi, en så kallad färdplan som riktar sig till vård och omsorg, socialtjänst, kommunal och regional primärvård, regional slutenvård, förskole-och skolverksamhet samt förebyggande arbete i Västra Götaland.

Som en del i arbetet utarbetas en lokal färdplan som i vårt fall omfattar Mellerud och Bengtsfors kommuner samt den regionala primärvården i dessa kommuner. Omställningen innebär utveckling av nya arbetsätt och att gemensamt implementera dessa. Ett viktigt syfte är att alla aktörer har en gemensam bild av vad god och nära vård innebär.

Den lokala färdplanen utgår från den regionala färdplanen med fokus på att arbeta personcentrerat, att öka samverkan, utveckla digitalisering, stödja egenvård och arbeta förebyggande. För att säkerställa kvaliteten i god och nära vård kommer även kompetensförsörjning och kompetensutveckling vara av stor betydelse i framtidens omställningsarbete.

Relaterade dokument av betydelse för färdplanen:

- Strategisk plan för äldreomsorgens utveckling i Melleruds kommun 2024–2030
- Äldreomsorgsplan för Bengtsfors kommun 2023–2030
- Färdplan- Länsgemensam strategi för god och nära vård i Västra Götalandsregionen.
- Socialnämndens Handlingsplan för digitalisering i Bengtsfors och Mellerud.
- Riktlinjer för strategisk kompetensförsörjning i Mellerud och Bengtsfors.
- Det goda livet i Västra Götaland. Handlingsplan för psykisk hälsa. 2018-2024
- Det goda livet i Västra Götaland. Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025
- Lokal handlingsplan för psykisk hälsa Mellerud och Bengtsfors.
- Strategi för omställningen av Hälso-och sjukvården i Västra Götalandsregionen 2023–2027.
- Hälso-och sjukvårdsavtalet i Västra Götalandsregionen.
- Avtal vårdssamverkan Fyrbodal.
- Lokal överenskommelse om läkarmedverkan i den kommunala hälso-och sjukvården.
- Avtal samverkande sjukvård Fyrbodal.
- God och nära vård, Lokalt arbete Mellerud (2020)
- God och nära vård, Lokalt arbete Bengtsfors (2020)

Samverkan
inom sociala
området

Sociala området Mellerud Bengtsfors 24-01-10

God och nära vård - bakgrund och centrala begrepp

Vården behöver komma närmare patienten och brukaren. Utvecklingen av en nära vård pågår på lokal, regional och nationell nivå.

Nära vård är inte en ny organisationsnivå eller en benämning på dagens primärvård, även om primärvården utgör en kärna i den nära vården. Nära vård är snarare ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Den närmsta vården är den som patienten/brukaren kan ge sig själv – egenvården – samt det stöd kommuner och regioner kan ge för att möjliggöra detta.

En mer tillgänglig, närmare vård kan tillsammans med nya arbetsätt i vården innebära att resurserna inom vård och omsorg kan användas bättre och därmed räcka till fler.

Kärnan i nära vård är ett personcentrerat arbetsätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen.

Omställning till Nära vård innebär ett nytt förhållningssätt. I den nära vården är individen medskapare. Det är fokus på trygg och säker informationsöverföring och rätt information vid rätt tillfälle.

Sociala området Mellerud Bengtsfors 24-01-10

Man talar om en förflyttning från fokus på organisation till fokus på person och relation. Från isolerade vård –och omsorgsinsatser till samordning utifrån personens behov, så kallad personcentrerad vård.

Varför behövs en omställning för en god och nära vård?

Den demografiska utvecklingen framåt med allt fler äldre utmanar oss. Vi lever längre och färre skall försörja fler när andelen i arbetsför ålder minskar och antalet personer över 80 år ökar. Halva befolkningen har en eller flera kroniska sjukdomar och den psykiska ohälsan ökar. Neuropsykiatriska samt intellektuella funktionsnedsättningar ökar. Flera studier visar på svårighet att rekrytera, brister i samordning, tillgänglighet, kontinuitet och delaktighet vilket påverkar vårdens kvalitet. För att möta dessa utmaningar måste en omställning till, och region och kommun måste tillsammans hitta nya arbets sätt.

Vår vision av en god och nära vård i Mellerud och Bengtsfors:

Att all vård utgår från individens egna förutsättningar och behov, med ett hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt förhållningssätt. Att vården bidrar till en jämlik hälsa, trygghet och självständighet som grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit.

Att den enskilde medborgaren upplever hög tillgänglighet både vad gäller kommunal och regional vård och omsorg. Att alla invånare känner tillit och tillräckligt tillfredsställelse i att vara medskapare i vårdrelationen.

Prioriterade målgrupper

Vården behöver komma närmare individen. Prioriterade målgrupper i den nära vården är personer som behöver insatser och samordning både från region och kommun oavsett ålder, diagnos eller funktionsnedsättning. Det innebär att alla berörda parter ska prioritera tid och resurser för samordning och samverkan. Det centrala är den personcentrerade vården som utgår från den enskildes förutsättningar och behov.

Vårdsamverkan

Utvecklade arbets sätt för vårdsamverkan är avgörande för att omställningen till en god och nära vård ska fungera. Vårdsamverkan behöver vara väl utvecklad och bygga på en god dialog med ett prestigelöst lösningsfokus parterna emellan. Vårdsamverkan behöver finnas och vara välfungerande på olika nivåer, regionövergripande, på Fyrbodals nivå och lokalt i kommunerna.

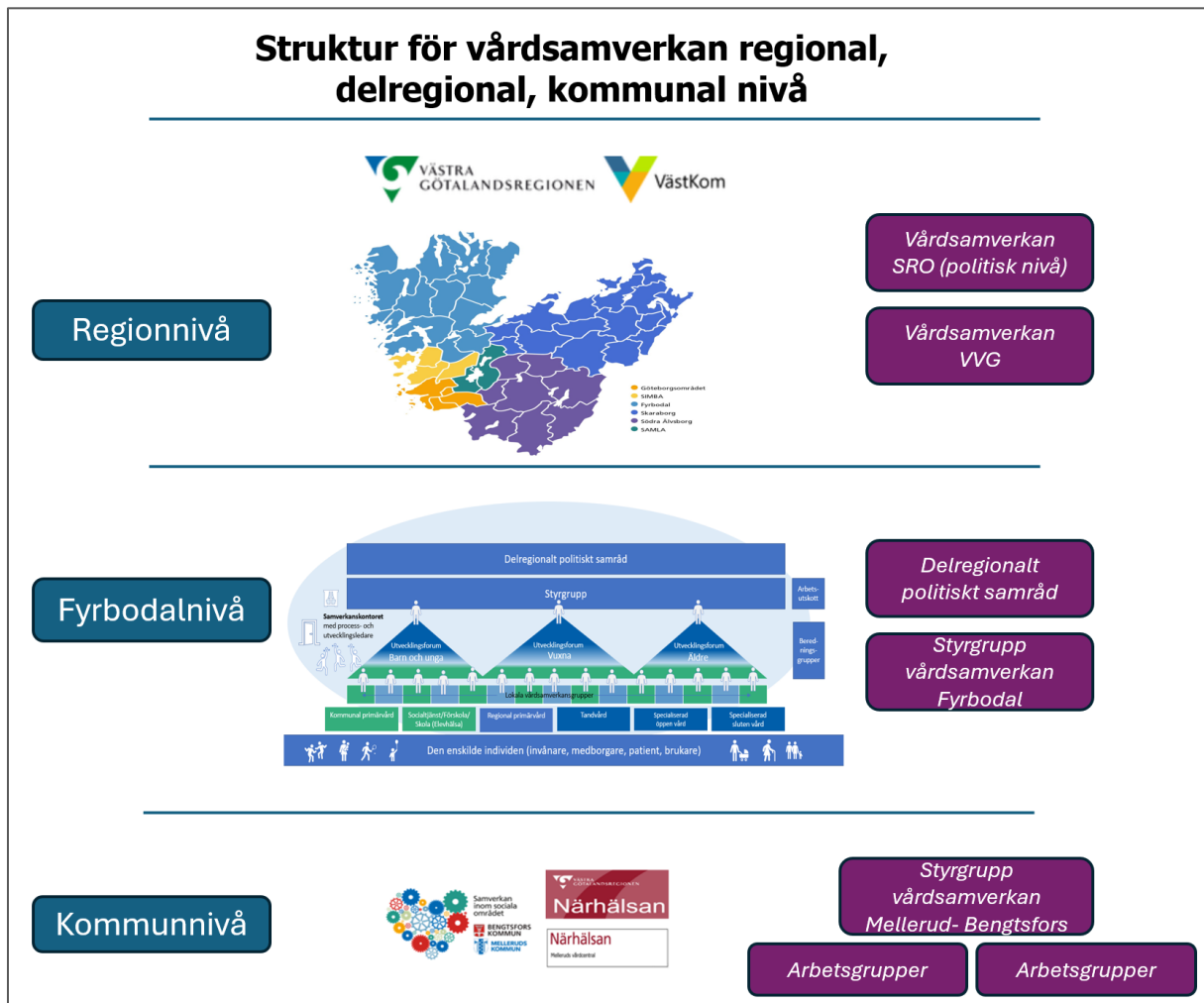

Samverkan
inom sociala
området

Sociala området Mellerud Bengtsfors 24-01-10

Struktur för vårdssamverkan regional, delregional, kommunal nivå

Sex steg för att genomföra omställningen till en god och nära vård i Mellerud och Bengtsfors kommun

För att uppnå målbilden för god och nära vård behöver stöd, vård och omsorgsstrukturen förändras. Förstärkning av en mer god och nära vård behöver ske i tätt samspel mellan den enskilde och huvudmännen som har ansvar för samma invånare. En omställning av vården innebär ett förändrat förhållningssätt där det behövs en förflyttning i sättet att arbeta.

I uppdraget till kommuner och regioner från den nationella överenskommelsen anges sex steg att beakta för att förändra och utveckla arbetssätt i samverkan:

1. Att öka hälsofrämjande och förebyggande insatser.
2. Utöka det personcentrerade arbetssättet.
3. Stärka samverkanskulturen för att öka tillit mellan huvudmännen.
4. Stärka kontinuitet och samordning mellan huvudmännen.
5. Utveckling av arbetssätt med stöd av digitalisering.
6. Utveckling av mobila team som stöd för vård i hemmet.

1. Att främja och förebygga

Förbättrad och bibehållen hälsa skapar stora vinster, både för den enskilde och för samhället. För att bidra till en mer jämlik hälsa och därmed minska skillnader behöver det förebyggande arbetet få en hög prioritering i det vardagliga arbetet. Kommunal och regional primärvård ska gemensamt öka tillgängligheten till förebyggande insatser.

- Barn och unga. Backa barnet ett projekt i samarbete mellan flertal aktörer.
- LSS hälsan – är en verksamhet i kommunal regi i samarbete med regional primärvård med focus på hälsopreventivt arbete som utgår från individens behov och önskemål. (LSS hälsan påbörjas i Bengtsfors våren 2024.)
- Inom kommunal äldreomsorg kan det förebyggande arbetet innebära träningsmöjligheter för att bibehålla funktioner i form av individuella program eller tillgång till träningsteam.
- Tillgång till aktiveringspedagog som ansvarar för seniorcentrum i kommunen och arbetar med uppsökande verksamhet bidrar till förebyggande av ohälsa.

2. Utveckla personcentrerat arbetssätt

Målet med personcentrerat arbetssätt är att den enskilde får en god, nära och samordnad vård där man som individ känner sig delaktig och är medskapare i sin vård utifrån behov, erfarenheter och resurser.

Delaktighet är grundläggande i personcentrerat arbetssätt och skall innebära att det finns utrymme för den enskilde och eller närstående att påverka vårdens innehåll.

- SIP (Samordnad individuell plan) innebär samordning mellan flera huvudmän gällande individens behov
- GIP (Gemensam individuell planering) innebär samordning mellan kommunens verksamheter gällande individens behov.
- Utformning och genomförande av teammöten förbättras så att de genomförs kontinuerligt med den enskilde brukaren delaktig. Gemensam rutin har införts för båda kommunerna.
- Införande av fast omsorgskontakt genomförs fullt ut i de verksamheter som berörs.
- Verksamheterna ska säkerställa att riktlinjer för palliativ vård följs samt arbeta kontinuerligt med att förbättra och utveckla vården till det bästa för varje enskild individ.
- Vård av personer med kognitiv svikt är en betydande del av den kommunala och regionala primärvården. Det är av stor vikt att arbetet med att säkerställa en god vård för den enskilde är ständigt pågående.
- Psykisk ohälsa är ett stigande hälsoproblem som skall beaktas i omställningen till god och nära vård.

3. (och 4.) Samverkan och kontinuitet

Omställning till god och nära vård ställer krav på god samverkan mellan de kommunala och regionala verksamheterna. God samverkan är avgörande för den enskildes trygghet.

- Kontinuerliga möten mellan kommunal och regional primärvård förbättrar det lokala samarbetet.
- God intern samverkan inom Vård-och omsorg/IFO i de båda kommunerna är en viktig del i omställningsarbetet.
- Utvecklingen av mobila närsjukvårdsteam bygger på samverkan mellan kommunens socialtjänst, primärvård samt den specialiserade vården vilket skapar trygghet och kontinuitet för både individ och medarbetare. Målgrupp är de mest sjuka 65 år och äldre.
- Samverkande sjukvård är ett etablerat arbetssätt sedan flertal år och är ett föredöme för framtidens vård där man med självklarhet arbetar över gränserna. Ett nytt avtal har ingåtts mellan kommun och region.
- Ledning för hälso-och sjukvård i Dalslandskommunerna har påbörjat en gemensam kartläggning för att hitta lämpliga samarbetsområden inom vård och omsorg. Detta förväntas leda till ytterligare samverkansområden.

5. Digitalisera och införa välfärdsteknik

Utveckling av arbetssätt med stöd av digitala hjälpmedel får en allt större betydelse i vårt samhälle. Rätt använd skapar digitaliseringen trygghet och stödjer den enskilde till större självständighet. Det kan även bidra till ökad tillgänglighet och patientsäkerhet.

- Tillgång till digital kommunikation mellan Region och Kommun.
- Tillgång till flera digitala hjälpmedel för medarbetarna ute på fältet ska ses över.
- Digital natttillsyn är ett pågående utredningsarbete i båda kommunerna som förväntas kunna införas inom närmaste året.
- Läkemedelsautomat används i Bengtsfors men kan även införas i Melleruds kommun.

Områdets digitaliseringsstrategi är en viktig resurs för att kunna införa rätt tekniker.

6. Utveckling av mobila team som stöd för vård i hemmet.

Mobil närvård gör det möjligt för patienter med komplexa vård-och omsorgsbehov att få vård i sitt eget hem med stöd av läkare såväl ordinärt boende som särskilda boendeformer. Primärvården har patientansvar dygnet runt och ett väl fungerande samarbete mellan huvudmännen är en förutsättning för god och nära vård.

Mobil närvård finns tillgängligt i våra kommuner i dag med planerade hembesök av regional primärvårdsläkare dagtid på vardagar och med beredskapsläkare under jourtid.

Mobil närvård behöver utökas med mobila team i vårt område.

Sociala området Mellerud Bengtsfors 24-01-10

Vad behöver vi lokalt göra här?

Kompetensförsörjning/Kompetensutveckling

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling är en stor utmaning i dag och i framtiden. Det är av stor vikt att tillvarata tillgång till kompetenta medarbetare och att arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare. Sociala området har utarbetat riktlinjer för strategisk kompetensförsörjning framåt vilka kommer att ligga till grund för förvaltningens arbete i framtiden. I regionen pågår en likartad strategi för kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Att vi arbetar närmare tillsammans skapar bättre möjligheter att tillvarata kompetens på rätt sätt.

Arbetsätt och uppföljning av omställningsarbetet

Mellerud och Bengtsfors kommun har en gemensam projektledare inom omställningsarbetet som håller samman arbetet med omställningen. Färdplanen för Mellerud och Bengtsfors ringar in riktningen för omställningen, för att den ska få genomslag och förändringen ska ske hela vägen ut i verksamheterna behöver aktiviteter tas fram och genomföras per verksamhet/enhet. Detta är ett arbete som pågår.

Aktiviteter kan ske lokalt i varje kommun/regional primärvård eller gemensamt för båda kommunerna. I aktiviteterna deltar representanter från berörda enheter under ledning och beslut av chef. Varje enhet/verksamhet ansvarar för dokumentation enligt mall.

Projektledare ansvarar för sammanställning och rapportering från båda kommunerna till lokal vårdssamverkan och kommunernas hälso-och sjukvårdsledning samt verksamhetsledning och förvaltningsledning.

Verksamhetschef regional primärvård ansvarar för rapportering till primärvårdens ledning.

Återrapportering av arbetet sker till socialnämnden i Mellerud, sociala utskottet i Bengtsfors och lokala pensionärsråd årligen.